

REBELL

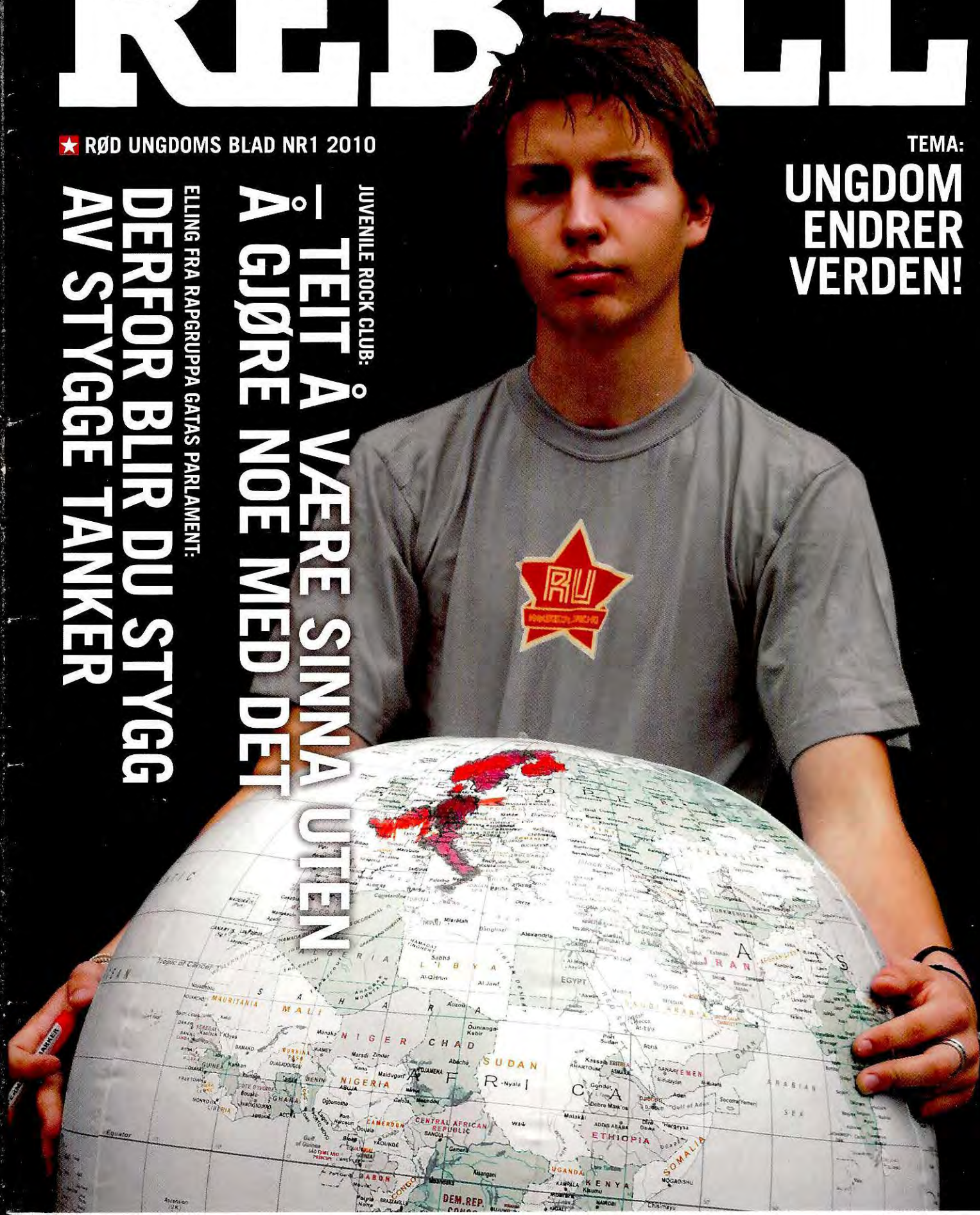
★ RØD UNGDOMS BLAD NR1 2010

TEMA:

UNGDOM
ENDRER
VERDEN!

JUVENILE ROCK CLUB:
- TEIT Å VÆRE SINNA UTEN
Å GJØRE NOE MED DET

ELLING FRA RAPGRUPPA GATAS PARLAMENT:
DERFOR BLIR DU STYGG
AV STYGGE TANKER

NOEN GRUPPER ER EN STØRRE TRUSSEL MOT SAMFUNNET ENN ANDRE

NÅR NOEN BRUKER den setninga er det som oftest muslimer det er snakk om. Eller svartkledde steinkastere og ukonvensjonelle musikere for den saks skyld. Det stemmer ikke. Sannheten er at den største trusselen mot samfunnet verken er terrorister, anarkister eller artister.

Her om dagen plukka jeg opp et middelmådig gratis studentblad hvor Mette Hanekamhaug, Norges yngste stortingsrepresentant og FrPs framtidshåp, var intervjuet. Der forteller hun at hun vil ha en enerskole og at hun vil bort fra enhetsskolen. Det er mye som burde vært bedre med dagens skole, men fakta er at Mette Hanekamhaug ønsker seg en skole for enerne, eliten, framfor en skole for alle.

METTE HANEKAMHAUG ER EN TRUSSEL MOT DET NORSKE SAMFUNNET. På samme måte som politikere flest, og på samme måte som de rike er det når de stikker av fra velferdsspleising gjennom skattesystemet som om de ikke hadde penger. Men vent nå litt. Blir ikke det litt bakvendt? At noen er en trussel mot det samme samfunnet som de selv sitter med makta i? Nei, ikke helt. For det samfunnet vi har i dag har ikke blitt slik det er av seg selv. Vanlige folk har vært nødt til å kjempe for at skolen, skikkelige helsetjenester og pensjonsordninger ikke skal være forbeholdt eliten.

DET HAR IKKE VÆRT SÅNN AT POLITIKERE OG RIKE HAR GITT OSS DETTE FRIVILLIG. Det er et resultat av en kamp med de som styrer og eier på den ene sida og de som gjør

jobben som får samfunnet til å gå rundt på den andre. Heldigvis er den siste gruppa størst og sterkst. Så den første gruppa har måttet innfinne seg med at for å i det hele tatt få fortsette å styre måtte de gå med på å gi vanlige folk rett til arbeid, sjukehus og skolegang.

DENNE KAMPEN ER IKKE OVER. Nettopp fordi det er forskjell på hvem som er flertallet og hvem som styrer, prøver de med makta stadig å gjøre om på dette. Derfor er det de rike og politikerene som er den største trusselen mot samfunnet. Kanskje det er på tide at vi gjør noe med hvem som styrer?

«**I ENHVER REVOLUSJON VERDEN HAR SETT HAR DET VÆRT FLEST 17-ÅRINGER**» fortalte Elling fra rapgruppa Gatas Parlament på et av de første møtene jeg var på i Rød Ungdom, og når jeg var på et ellers kjedelig seminar noen år seinere sa Ingvald som da var leder for Operasjon Dagsverk at «ungdom har stått i spissen for store forandringer opp gjennom tidene. Det er det viktig at ungdom får vite.»

FORDI UANSETT HVOR KLEINT DET HØRES UT: UNGDOM ER FRAMTIDA. Derfor burde det være nettopp ungdom som tar kontroll over framtida også. Det har skjedd tidligere.

BLI MED PÅ Å GJØRE NOE MED HVEM SOM STYRER!

Fredrik

REBELL

REDAKTØR

Fredrik V. Sand

REDAKSJONEN

Anja Rolland
Brage Aronsen
Mari Røsjø
Rolf Solheim
Øydis Rake Hegg

LAYOUT

Rolf Solheim

FORSIDEFOTO

Eline Lund Fjæren

UTGITT AV

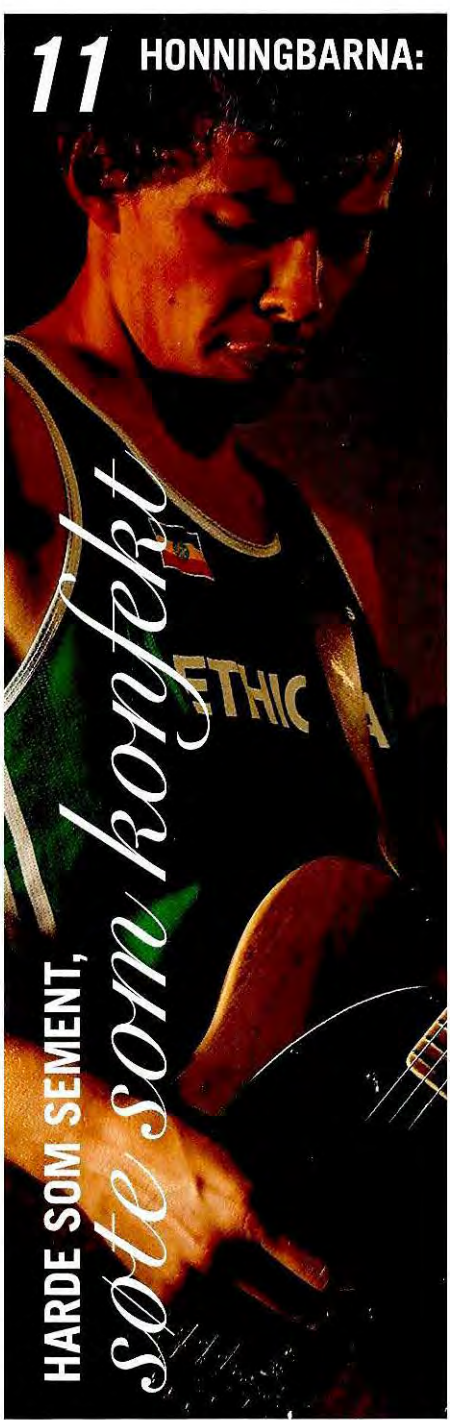

Partiet Røds
ungdomsorganisasjon
Osterhausgt. 27
0183 Oslo
22 98 90 70
ru@sosialisme.no

Kanskje du spør i angst, udekket, åpen: hva skal jeg kjempe med hva er mitt våpen?

11 HONNINGBARNA:

HARDE SOM SEMENT,
søte som konfekt

8

GRESK TRAGEDIE
SKAPER OPPRØR

6

RØD UNGDOM:
NÅR SMÅ
TUER VELTER
STORE LASS

12

KÅSERI:
*Den som ikke
er radikal i sin
ungdom...*

4

UNGDOMMELIG
UTÅLMODIGHET I
PALESTINA

10

JUVENILE
ROCK CLUB:
Fra jenterom til
ROCKEKLUBB

14

NEPALS UNGE
REVOLUSJON!

UNGDOMMELIG UTÅLM

Etter flere havarerte fredsprosesser har ungdom i Palestina mista troa på store prosesser bak lukkede dører. Men viljen og behovet for forandring er sterkere enn noensinne, i følge Yousef Habash.

Yousef Habash (36) er sekretær i den palestinske helseorganisasjonen Health Work Committees, og aktivist i Palestina. Han jobber hver eneste dag med ungdom som slåss for en bedre framtid for palestinerne. I sommer besøkte han Rød Ungdoms sommerleir for å snakke om kampen for en egen palestinsk stat, og hvordan denne kampen viser at alle viktige forandringer begynner med ungdom.

UNGDOMMENS LEDENDE ROLLE

Etter at staten Israel ble oppretta i 1948 på landområder vedtatt av FN, tok det ikke lang tid før Israel tok til seg mer palestinsk land og tvang palestinerne som bodde der på flukt. I 1948 var katastrofen, «al-Nakba», et faktum. Det ble starten på et Palestina under israelsk okkupasjon.

Etter dette ble behovet for å organisere seg sterkere, og det førte til at Palestinas frigjøringsorganisasjon (PLO) ble stifta i 1964 og erklærte væpna krig mot okkupasjonen. PLO er anerkjent som den eneste legitime representanten for det palestinske folket, og har siden 1974 hatt observatørstatus i FN.

– Ingenting av dette ville vært mulig hvis ikke de som var unge på denne tida selv startet i gang bevegelser for å forandre på sin egen situasjon, sier Yousef.

Han sikter blant annet til Yasir Arafat som var ung student da han sto i spissen for å stifte partiet Fatah. I 1967 stiftet Yousefs onkel, legen George Habash, partiet PFLP (Folkefronten for Palestinas frigjøring). Også PFLP vokste ut av bevegelser som datidas unge palestinere var ledende i.

TO INTIFADAER

PLO sto for mye av den organiserte motstanden mot den stadig voksende israelske okkupasjonen. I løpet av årene førte undertrykkinga av palestinerne til en bølge av folkelig motstand og i 1987

brøt den første intifadaen ut.

– Intifadaen tok mange former. Alle i det palestinske samfunnet måtte gi noe. Mange begynte å bruke sivil ulydighet, for eksempel ville ikke de som eide butikker lenger betale skatt til Israel. Folk satte opp barrikader, studenter og ungdom kasta stein og lærere underviste hjemmefra når skolene ble stengt. Bønder og arbeidere begynte å jobbe i lokalsamfunnene for å sørge for at alle fikk mat, forteller Yousef.

– Intifadaen brakte oss sammen, alle brydde seg om hverandre, og alle hjalp til så ingen skulle lide for mye.

Intifadaen framskynda fredsprosessen som endte med Oslo-avtalen i 1993. Oslo-avtalen ga palestinerne et eget selvstyre i de palestinske områdene, og palestinerne skulle få flere rettigheter.

– Til syvende og sist endte palestinerne opp uten å egentlig ha fått særlig flere rettigheter, og den nye situasjonen med en egen intern regjering gjorde at den samlende krigerånden i folket forsvant, selv om de fortsatt var under okkupasjon, forklarer Yousef.

Oslo-avtalen ble på den tiden framstilt som begynnelsen på en bedre tid for palestinerne, og at det nå ville komme forandringer. Men forandringene uteble og folks hverdag var fortsatt preget av okkupasjonen og israelsk undertrykking. I år 2000 brøt derfor den andre intifadaen ut.

MED LIVET SOM INNSATS

– Ungdom har hele tiden hatt en sentral rolle i motstandskampen. Som alle andre revolusjoner i verden begynner opprøret med ungdom, sier Yousef.

Unge palestinere er i en vanskelig og presset situasjon. De økonomiske problemene som okkupasjonen tvinger fram legger mye press på de unge. Det er mye og økende arbeidsløshet blant unge, og det blir også flere fattige. Spesielt

på Gaza, men også på Vestbredden blir det verre. Men samtidig fører presset også til mer motstand og mer arbeid for forandring.

– Ungdom i Palestina er aktive på mange forskjellige fronter i motstanden mot okkupasjonen. De jobber mye på universitetene, på skolene og nær grensene ved muren. De deltar i demonstrasjoner, de kaster stein mot israelske militærstyrker, de er med på internasjonalt arbeid, de jobber mot muren som går tvers gjennom Palestina, de jobber med boikottkampanjer og forskjellig lokalt arbeid. Men unge må også betale prisen for å kjempe mot den ulovlige okkupasjonen, sier Yousef.

Mange unge har mistet livet, og veldig mange blir arrestert for å gjøre motstand. Av de rundt 9000 palestinerne som i dag sitter fengslet i israelske fengsler er omkring 7000 ungdommer.

FRAMTIDA FOR PALESTINA

I følge Yousef er dagens unge palestinere prega av at alle prosesser så langt har feila. Men trangen til å forandre, å frigjøre seg fra okkupasjonen, har blitt sterkere. De har mye arbeid å gjøre framover, men de er allerede med på å etablere palestinske initiativer, jobber i partier og andre organisasjoner. De vil ha forandring og de vil være med å forandre selv.

– Våre unge ser at mye har feila tidligere, og at de nå må bygge videre og lære av feilene som har blitt gjort. Det er vanskelig å si akkurat hva som står for døren i Palestina, men det er sikkert at i enhver kommende revolusjon eller intifada i Palestina kommer de unge til å ha en ledende rolle.

Tekst: Mari Eifring, mari@roedt.no

Foto: Anja Rolland

MODIGHET I PALESTINA

DA INTIFADAEN KOM TIL OSLO

Det er ikke bare i Palestina at ungdom har engasjert seg og vist motstand mot Israel. I Norge har vi i flere omganger sett landsdekkende bevegelser preget av ungdom. Sist gang ved årsskiftet 2008/2009, da Israel gikk til angrep på Gaza. Seher Aydar, generalsekretær i Rød Ungdom, var blant de mange som deltok.

– Jeg har aldri sett større aktivitet blant ungdom enn i denne saken. Etter Israels terror i slutten av 2008 følte mange at de ikke kunne være stille lenger. Ungdom følte urettferdighet og så at ingen gjorde noe. Angrepet på Gaza var dråpen som fikk begeret til å renne over.

For de som fulgte med i media på den tiden var det vanskelig å ikke å få med seg at fredelige demonstrasjoner endte med både steinkasting og fyrverkeri. Tusenvis av ungdom deltok i protestene, hundrevis ble arrestert.

– Dette er ikke nødvendigvis snakk om veldig politisk ungdom, men ungdom som var veldig mot det som skjedde og ville gjøre noe. Så følte de at de ikke ble hørt og at det ikke fantes noen kanal for dem. I tillegg bidro politiet til å framprovosere mye av volden og vi hadde en dagspresse som var veldig opptatt av

«engasjert innvandrerungdom». Nettopp derfor er det vanskelig å klandre ungdommene, samtidig som steinkastinga ble feil fordi det på mange måter overskygget det som skjedde i Gaza.

Hadde det egentlig noe å si at ungdom engasjerte seg i denne saken?

– Det ble stille etter hvert, fordi man så at heller ikke disse metodene fungerte. Ungdom ble mer desillusjonerte. Samtidig er det slik at hvis ikke folk hadde kjent til Gazas forhold og historie, tror jeg umulig man kunne ha sett en så stor motstand når Israel borda skipet som ville bryte blokaden av Gaza tidligere i år og drepte ni av deltakerne på båten. I etterkant av det har vi sett resultater. Folk har vist handlekraft og vi har fått vedtak om boikott av Israel i noen bydeler i Oslo og oppfordringer til

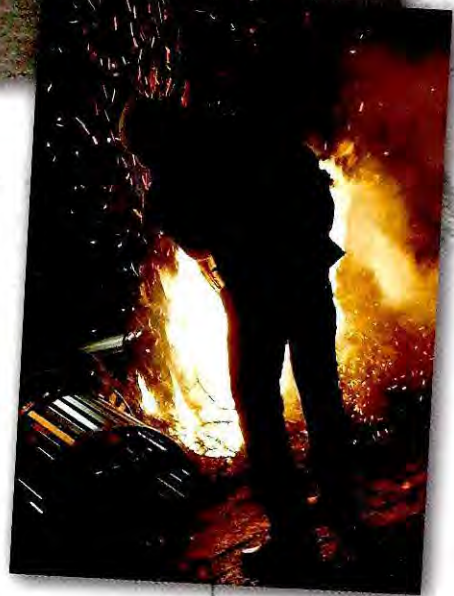
sanksjoner i flere kommuner.

Hvor går veien videre?

– Den største utfordringen er at man har mye sinne og engasjement akkurat når noe skjer, men at det går over. Alt for mange synes det er mye mer behagelig når ungdom er stille, så det mangler et apparat som gjør opprør og engasjement til noe politisk og varig. For å få til større resultater er vi helt avhengige av å organisere oss sammen. Rød Ungdom bør ikke bare være på demonstrasjoner med «våre folk». Vi er like sinte som alle andre og vil ikke stå på sidelinja når noe skjer. Vi kjemper samme kamp, og bør kjempe den sammen.

Tekst: Fredrik V. Sand
fredrik@sosialisme.no

Foto: Frontlinjer og Stian Nicoaisen

NÅR SMÅ TUER VELTER STORE LASS

PÅ BEGYNNELSEN AV 2000-TALLET STO RØD UNGDOM SENTRALT I KAMPER MED STOR BETYDNING.

Bjørnar Moxnes, tidligere leder i Rød Ungdom, nå nestleder i partiet Rødt, løfter fram kampen for gratis skolebøker og mot krigen i Irak som to eksempler på at ungdom kan få til store ting om vi bare står samla.

KAMPEN FOR GRATIS SKOLEBØKER

Kravet om gratis skolebøker var en kamp om lik rett til utdanning, en kamp elevene til slutt vant. Det kan vi blant annet takke Rød Ungdom for, skal vi tro Bjørnar.

– Det var i år 2000 vi lanserte kravet, sier Bjørnar Moxnes, i det han begynner fortellingen om aksjonen som gjorde Rød Ungdom til lovbyrtere. At skolebokaksjonen var ulovlig slo Høyesterett fast i 2004. Men Rød Ungdom var mer opptatt av myndighetenes manglende evne til selv å følge loven. I opplæringsloven heter det at «Opplæringa i offentlig vidaregåande skole eller i lærebedrift er gratis».

– Opplæringsloven var jo krystallklar, skolen skulle være gratis. I virkeligheten måtte elever betale tusenvis av kroner for dyre skolebøker. Det var klart at regjeringa brøt loven, derfor mobiliserte vi til elevstreik, forteller Moxnes.

Mer enn 5000 elever fra skoler i Oslo skulket skolen og samlet seg til demonstrasjon i regjeringsskvartalet.

– Vi krevde at utdanningsminister Trond Giske skulle legge pengene på bordet. Til slutt kom han faktisk ut til oss og sa: «Æ kainn lov dokker én ting – mer

pæng te skolebøker i neste års budsjett». Foran flere tusen skoleelever ga han oss altså et løfte. Men vi var lei tomme løfter og krevde gratis skolebøker til skolestart 2001. Hvis ikke, kom Rød Ungdom til å ta saken i egne hender – vi kom til å legge skolebøkene ut på nett til gratis nedlastning.

FRA ORD TIL HANDLING

Giske innfridde ikke løftet om penger til gratis skolebøker. Sommeren 2001 mobiliserte derfor Rød Ungdom til dugnad.

– Det var en omfattende prosess å skulle gjøre bøkene tilgjengelig digitalt. Teknologien var ikke kommet så langt kan du si, så vi måtte sitte ved scanneren og mate inn side for side. Hver side tok kanskje ett minutt å scanne, men vi hadde en deadline. Til skolestart skulle vi ha fjorten bøker klare til opplasting på nett.

– Det var selvfølgelig noen forferdelig dårlige filer, som sikkert var vanskelig å lese. Så aksjonen var mest symbolsk. Men det beviste at en liten organisasjon som Rød Ungdom kunne klare å sørge for gratis læremidler.

Tenkte dere på konsekvensene det ville få, å legge ut bøker gratis?

– Vi så ikke for oss at saken skulle gå helt til Høyesterett, og det var egentlig like greit. Men Rød Ungdom har heller aldri hatt store betenkeligheter ved slike aksjoner. Noen ganger er det nødvendig å bryte loven og å bruke sivil ulydighet for å sette fokus på en politisk sak. Denne gangen viste det seg at dette var helt riktig å gjøre.

Undervisningsdepartementet holdt fast på at opplæringsloven ga rom for at elevene betalte eget skolemateriell. Den norske Forleggerforeningen anmeldte Rød Ungdom for brudd på Åndsverkloven. Daværende leder i Rød Ungdom, Marijke Berdahl, måtte stille for retten og i 2003 ble Rød Ungdom dømt til å betale erstatning. Rød Ungdom anket til Lagmannsretten.

– Det er absurd å tenke på hvor mye rabalder vi skapte. Hver runde i rettsapparatet ga ny oppmerksomhet. Vi brukte rettssakene til å fokusere på det politiske kravet, lik rett for utdanning, og samlet inn 15.000 underskrifter som vi leverte til Clemet.

DØMT I HØYESTERETT

Rød Ungdom ble også dømt i Lagmannsretten, og anket videre til Høyesterett. Bjørnar Moxnes representerte Rød Ungdom i landets øverste domstol. Der ble organisasjonen dømt til å betale erstatning til Forleggerforeningen på hele 100.000 kroner, i tillegg til 25.000 i bot til staten. Boten ble betalt til slutt, men vi fikk til en god ordning med Forleggerforeningen. De frafalt store deler av summen, mot at vi ga et bestemt beløp til Foreningen! Les, som attpåtil ble ledet av tidligere RV-leder, Aslak Sira Myhre. Og det var greit for oss.

Er det ikke mange ungdomspartier som er opptatt av å ta æren for at vi i dag har gratis skolebøker, særlig i skoledebatter?

– Denne saken har alltid hatt bred støtte, men det var Rød Ungdom som

VANT KRIGEN MOT H&M

– Jeg husker et slags nasjonalt sinne. Folk flest var rett og slett forbanna og sjokkerte. Det hadde vært noen runder med Cindy og Anna Nicole, men Pamelas pornografiske framstilling var noe helt annet. En samfunnsdebatt var i gang og vanligvis upolitiske mennesker engasjerte seg i plakatriving. En gang så jeg en tobarnsmor på handletur sette fra seg posene og helt rolig gå bort og rive ned en av dem.

Hege Bae Nyholt er 32 år, og ble med i RU da hun var 14 år gammel. Hun var med på å starte Lillehammer RU, men flyttet senere til Trondheim. Nå er hun leder av Palestinakomiteen i Trondheim og medlem av Rødt. I 1995 var hun med på å starte «Aksjon mot salg av kropp».

– Vi hadde møter midt på natta der vi delte oss inn i lag. Det var vanlig at en gutt og en jente gikk sammen, liksom som kjærestepar, for at det skulle se mindre suspekt ut. Da holdt vi sprayboksen mellom oss. Vi hadde strenge instruksjoner for ikke å bli tatt. Boten var på 3000 kroner, og det var veldig mye penger.

Så guttene var også med på dette?

– Jada, guttene ble jo også provosert. Det var rett og slett ingen som fant seg i det. Faktisk førte plakaten til høyere antall trafikkulykker, fordi menn kjørte av veien. Plakatene var gigantiske, og de hang på boards over hele byen.

– En periode gikk vi ut hver dag. Ordet spredte seg når vi skulle ut og aksjonere, og masse folk dukket opp. Vi vant den krigen, i hvertfall for en stund. H&M brukte opp hele opplaget sitt, og alle plakaten som skulle brukes i Sverige.

Tilbake i 2010 er norsk ungdom mer utsatt for skjønnhetspress enn noensinne. Hver tredje norske kvinne får dårligere selvtillit av reklame for moteklær, ifølge Norsk Statistikk. I tillegg lider 100.000 norske jenter av spiseforstyrrelser. Derfor krever Rød Ungdom at Ligestillingsdepartementet skal merke retusjert reklame med advarsler om at bildene er manipulert.

Tekst: Nora Warholm

gjorde kravet om til handling. Vi fikk et stort fokus på det politiske poenget, mye mer enn noe annet ungdomsparti. Action speaks louder than words! Dette bidro til økt press for kravet om en gratis skole. Og elevene gav ikke opp, det var elevstreiker hvert år ved skolestart før det endelig ble innført.

UNGDOM MOT KRIG

Et annet eksempel på at en ungdomsorganisasjon kan få stor betydning så vi under begynnelsen på Irak-krigen i 2003. Det var da Rød Ungdom kom til å stå i spissen mot Bush sin krig mot terror. Konseptet Ungdom mot krig ble tenkt ut på nyåret 2003, da det ble klart at USA ville gå til krig mot Irak. Planen var å skape et lavterskeltilbud der ungdom kunne engasjere seg mot krigen.

– Vi ville få på plass en struktur som samlet ungdom på et enkelt, klart grunnlag, og som først og fremst tilbød aktivitet. Det eneste kravet for å bli med i «Ungdom mot krig» var at man skulle være ungdom og mot krigen og George W. Bush.

15. februar samlet 125.000 folk seg til demonstrasjoner over hele Norge. Over hele verden protesterte 25 millioner mennesker. Markeringen gikk inn i historien som en av de største demonstrasjonene i Norge.

– Det viktige var at vi fortsatte arbeidet, forteller Moxnes.

– Etter den store demonstrasjonen i februar gikk lufta ut av fredsbevegelsen, men «Ungdom mot krig» holdt det gående og mobiliserte til elevstreiker

i de største byene. Høydepunktet var elevstreiken 8. april. På under en uke klarte vi å mobilisere 11.000 ungdommer i til sammen 17 byer over hele landet, som gikk ut av klasserommene sine og samlet seg på gata til felles streik mot krigen.

Hvem var disse ungdommene?

– Selvfølgelig var det ungdommer som allerede var organisert på venstresida, men det var også mange, mange flere. Vi merket blant venner og andre ungdommer vi prata med, at det var mange som ville gjøre noe mot Bush og krigen. Det var en unik sjanse til å aktivisere radikale ungdommer som ellers aldri ville gått i et demonstrasjonstog eller kommet på et møte.

Har Rød Ungdom bidratt til å forandring?

– Engasjementet rundt Ungdom mot krig viser først og fremst at det er mulig å engasjere mange ungdommer i aktuelle politiske saker. Gratis skolebøker fikk vi jo til slutt. Men selv om vi har vunnet noen seiere, har vi ikke vunnet kampen om skolen, enda. I dag er utdanningen vår preget av høyrepolitikk. Kristin Halvorsen har på mange måter videreført Clemet-skolen, med sortering og måleman. Skal jeg gi Rød Ungdom en utfordring, må det bli å stoppe høyrebølgen i skolen, sier Moxnes.

Tekst: Sigrun Feiring
sigrun.feiring@gmail.com

Foto: Ingar Haug Steinholt

GRESK TRAGEDIE SKAPER OPPRØR

– Krisa gjør at vi må ut på gata og protestere. Vi demonstrerer fordi vi ikke har noe igjen å tape. Når du ikke har noe å tape så frykter du ikke å miste noe, bare livet ditt, sier Mandy Laschou (26).

Ferieparadiset Hellas har blitt hovedarenaen for den største økonomiske krisa siden 30-tallet. Så alvorlige er de økonomiske problemene at to tyske politikere for en tid siden foreslo at Hellas burde selge unna et par ferieøyer. I Norge og resten av Europa er det grekere flest som får skylda for krisa. De er late og for lite arbeidsomme, får vi høre. Men er det latskap og mangel på arbeidsmoral som har skapt de økonomiske problemene? Rebelle møtte fire greske jenter som deltar i opprøret som feier gjennom Hellas og som har en ganske annen idé om hvem som er skyld i krisa.

REDNINGSPAKKE MED BISMAK

– Jeg ble med i Kommounistikì Orgànosi Ellàdas (Gresk Kommunistorganisasjon) fordi jeg måtte kjempe, forklarer Vicky Filipa (20).

– Jeg følte at jeg måtte gjøre noe, at vi må stå sammen mot IMF sin okkupasjon av Hellas.

Statens betalingsproblemer har satt dype spor i det greske samfunnet. Da EU og IMF gikk inn med en såkalt redningspakke var det ikke uten betingelser. Okkupasjonen Vicky snakker om handler om hvordan pengefondet tvinger landet til å gjennomføre deres politikk. Velferdsordninger som arbeidsledighetstrygd og pensjon er blant det første grekerne måtte se gå tapt.

Koulochera Anastasia (19) forteller at mange ungdom i Hellas må betale selv for utdanning i private klasser. I tillegg er helsesystemet rasert og arbeidsløsheten øker kraftig. Studenter velger de skolene som de tror gir størst jobbmuligheter seinere, i stedet for å velge det de vil i livet. Å gå på universitetet betyr ikke lenger automatisk at du får deg jobb.

– Når studentene er ferdige har de ingen andre steder å gå enn til arbeidsløsheten. Det skaper mye frustrasjon, sier Mandy oppgitt.

Regjeringa i Hellas innfører stadig nye vedtak som spesielt rammer de unge. Unge arbeidere som får sin første jobb er de dårligst lønna og må klare seg med 530 euro, rundt 4200 kroner, i måneden. Det er under den norske fattigdomsgrensa.

Et annet upopulært tiltak regjeringa har innført er at du må jobbe til sammen i 40 år for å ha rett til pensjon. Det betyr at du må jobbe fullt fra dagen du fyller 20 år hvis du skal gå av når du fyller 60. Men mange jobber har

ingen pensjonsordning, og kun de rike har råd til å starte pensjonssparing i en privat bank.

– Hvis du ikke oppfyller førti års-kriteriet må du jobbe til dagen du dør. Det finnes ingen minstepensjon som alle har rett til. Og i disse tider ser det mørkt ut til og med for de som kan bevise at de har jobba i førti år, sier Mandy hoderystende.

EKSPERIMENTET HELLAS

Vicky forteller oss at de har aldri sett noe lignende før. Ingen hadde på forhånd regnet med den desperate situasjonen Hellas nå befinner seg i.

– Krisa kom som en overraskelse på oss, vi hadde aldri forventa at noe sånt skulle skje. Det er hardt og det rammer oss alle. Vi prøver å gi folk håp i kampen mot nedskjæringene. Vi prøver å skape større og breiere bevegelser med flere og flere mennesker. Vi krever ikke at folk skal bli kommunister, vi krever at folk skal få definere livene sine selv.

Antallet tilfeller av depresjon har steget med 30% de to siste månedene i Hellas. Antall selvmor har også økt med 17% fordi folk mister jobbene og hjemmene sine. Forventa levealder har sunket med 10 år, fra 80 til 70 år.

– De prøver å gjøre oss til «europeere». Det betyr å jobbe hele tiden og ikke protestere. De vil gjøre oss til roboter. Og pressa er så frekke at de prøver å gi folk flest skylda for krisa. Men vær så snill, krisa ble skapt av det kapitalistiske systemet! Vi kommer ikke til å sitte stille og godta dette, vi er klare til å slåss for framtida, sier Vicky engasjert.

– Selv om folk blir mer og mer deprimerte på grunn av gjeldsproblemer og arbeidsløshet aksepterer de ikke like mye som før. Nå skjønner folk at de nye tiltakene fra IMF ikke kommer til å gjøre folks liv bedre. De skal tjene IMF's egne interesser. Det er så mye raseri og frustrasjon blant folk. Det koker, roper Mandy.

– Krisa ble ikke skapt eller starta her i Hellas. Grunnen til at krisa rammer Hellas så hardt er hovedsaklig på grunn av at produksjonen har sunket kraftig i jordbrukssektoren og i industrisektoren. Servicesektoren er den største og viktigste i Hellas. Vi pleide å være et jordbruksland og nå er det eneste vi har å tilby turisme og serviceyrker. Derfor er det makthavernes skyld. Det var de som gjorde Hellas til et land som ikke kunne overleve krisa, forklarer Mandy videre.

Faglig ungdomssekretær
LO Nord-Trøndelag

Kristine Svendsen

25 år med LOs sommerpatrulje

«Her har vi ikke levert skattekort eller frikort, vi har ingen arbeidskontrakt, lønna på 25 kroner i timen får vi utlevert fra kassa etter endt arbeidsdag». «Sjefen min fyller bensin på bilen min for overtiden jeg jobber».

Mange tusen ungdommer har sitt første møte med arbeidslivet gjennom en sommerjobb. På skolen får du lite eller ingen opplæring i spillereglene for arbeidslivet. Mye oppleves nytt, og ungdom tror ofte at arbeidsgiver er en ufeilbarlig autoritet. Det å stå på krava når du har fått din første sommerjobb er ofte vanskelig og mange kvier seg for å gjøre det.

I løpet av årets sommerpatrulje har LO besøkt rundt 500 norske bedrifter. Under disse besøkene ble det avdekket lovbrudd på 16,2 prosent av arbeidsplassene. Vi må selvfølgelig se det positive i det at arbeidsforholda har blitt bedre sammenliknet med hvordan det var for 25 år siden, men vi har fortsatt områder i 2010 der vi har avdekket 50 prosent lovbrudd. Dette er helt uholdbart.

Det snakkes mye om at dagens ungdom er noen slabbedasker, men jammen har vi noen slabbedasker til arbeidsgivere også. Til dere kjære arbeidsgivere: Vis respekt for ungdom som arbeider for dere! Tenk gjennom hvordan dere tar imot unge arbeidstakere, sett av tid til opplæring i rettigheter og plikter og få på plass en skikkelig arbeidskontrakt ved starten av arbeidsforholdet, så blir det færre slabbedasker!

Det flotte med LOs sommerpatrulje er hvordan mange hundre ungdommer fra ulike forbund gjør en formidabel innsats for andre ungdommer i sommerjobb. Mange lovbrudd blir ordnet opp på stedet av våre utsendte, og vi opplever mye positive tilbakemeldinger, også fra arbeidsgivere som ønsker å ha ryddige arbeidsforhold, men som ikke veit at det kreves en arbeidskontrakt også for sommervikarer.

Nå er det viktige etterarbeidet etter sommerpatruljen i gang for fullt. De varslede og anmeldte bedriftene vil bli tatt hånd om av etatene, men forbunda har også i oppgave å følge opp bedrifter med tariffavtale der vi også avdekker lovbrudd.

I LO er vi veldig stolte av sommerpatruljen. Det er et ekstra viktig tiltak fordi vi hjelper ungdom uansett om de er organisert eller ikke. Men vi erfarer at de som er organisert står mye sterkere og har et større apparat rundt seg når det behøves. Det er også stor vilje til å organisere seg blant de som blir besøkt. Gjennom LOs elev- og studentmedlemskap får mange unge en god forsikring i arbeidslivet.

LOs sommerpatrulje vil være viktig også i framtida. Vi skal jobbe videre for at ungdom skal få arbeidsavtaler, for å bekjempe svart arbeid og sosial dumping. Vi skal ta tak i nye utfordringer og stå på for et bedre arbeidsliv. Til slutt vil jeg takke alle ungdommer som bidrar til at vi kan gjennomføre LOs sommerpatrulje. Dere gjør en kjempejobb!

HELLAS

Hellas har vært medlem av EU siden 1981, NATO siden 1952 og OECD siden 1961. Styres av det sosialdemokratiske partiet PASOK.

Befolkning: 10,7 millioner.

Valuta: Euro.

DET INTERNASJONALE PENGEFONDET (IMF):

» IMF har 185 medlemsland. Størst innflytelse i IMF har de landa som skyter inn mest kapital, dvs. USA, Storbritannia, Tyskland osv. IMF arbeider for å sikre at det internasjonale kapitalistiske systemet skal bli ha stabile valutaforhold, økonomisk vekst og yter finansiell bistand.

» Lånene fra IMF betinger oftest at landet som låner må føre markedsliberalistisk politikk.

» IMF har blant annet blitt kritisert for at den dens økonomiske pålegg er kriseskapende og at den tvungne turbokapitalismen har ødelagt offentlige helsesystemer i Øst-Europa og underminert kampen mot HIV/AIDS i den tredje verden.

– Det er flere land som har mer gjeld enn Hellas, og vi tror dette er et organisert eksperiment, de vil prøve ut innstrammingspolitikken på Hellas og det greske folk fordi vi er det middelhavslandet som historisk sett har protestert og kjempa mest. Hvis grekerne svelger krisetiltakene kan de kjøre på med det samme i Spania og Portugal.

BRENN PARLAMENTET!

– Flere og flere innser at kapitalismen ikke fungerer, og at Hellas må melde seg ut av EU. I mai var over en halv million mennesker på gatene i Athen for å protestere mot de nye tiltakene. Med den dramatiske hovedparolen «Brenn parlamentet!» levnet demonstrantene liten tvil om at folk ikke vil ha en ny regjering som fortsetter arbeidet til den sittende regjeringa. Det trengs noe helt nytt, noe som tar bedre vare på folks interesser, sier Koulochera.

– Ungdom i Hellas organiserer seg og kjemper fordi de nye vedtakene ikke bare påvirker en del av livene våre, de forandrer alt i livene våre. Dette er den eneste måten vi kan redde oss selv. For oss handler det om å leve eller dø. Dette er den eneste måten vi kan vise dem at vi ikke aksepterer IMF's ødeleggelser og at pengefondet ikke er velkomne her. Folk må ikke nødvendigvis bli med i et politisk parti, men vi må organisere oss som mennesker som kjemper for livene våre, avslutter Vicky.

Tekst: Mari Røsjø, marirosjo@gmail.com

Foto: Seher Aydar

«Da jeg var 15 starta jeg og en venninne en rockeklubb». Det er en setning du ikke hører så ofte, men i Pernille Iversen sitt tilfelle stemmer det. En rockeklubb hvor du må være under 18 år for å slippe inn og som ble kåret til «Årets rockeklubb» tidligere i år.

Fra jenterom til ROCKEKLUBB

– Det er teit å gå rundt å være sinna uten å gjøre noe med det, derfor startet vi Juvenile Rock Club. Navnet tok vi fordi juvenile er et ord som betyr mindreårig og ofte blir brukt negativt. Om ungdomskriminelle for eksempel. Vi ville ta et negativt ord og gjøre noe fint med det, forteller Pernille.

– Ungdom har ofte lite eller ikke noe tilbud. 16-åringene henger ikke på fritidsklubber. Vi vil vise at ungdom ikke er udugelige, men at man kan få til noe sammen. Det er viktig at ungdom føler seg sett. Det er derfor vi startet dette, og Juvenile er ikke bare noen få jenter. Vi er flere hundre ungdommer som arrangerer, er i publikum og er oppvarmingsband.

Mens oppvarmingsbanda er ungdom, er hovedattraksjonene større og mer kjente navn. På plakaten har de hatt store navn som BigBang, Dum Dum Boys, Fjorden Baby! og Datarock.

– Banda spiller gratis og vi har lav inngangspris. For det er ikke bare aldersgrenser som hindrer ungdom fra å gå på konserter. Så de pengene vi får i døra har gått til å trykke plakater, ingen tjener penger på dette. Grunnen til at vi har klart å få så store navn på tross av lite penger er at band vet hvordan det er å være mindreårig og måtte snike seg inn på konserter. Dessuten veit alle band hvordan det er å spille på ungdomsscener. Konsert med bare kids er sinnsykt fett!

Og folk over 18 slipper ikke inn?

– Når de over 18 er kjipe mot oss så må vi være kjipe tilbake, smiler Pernille.

– Vi sjekker ikke legitimasjon i døra, så vi er ikke så strenge. Men vi har hatt 40-åringer som har prøvd både å kjøpe og å sloss seg inn. De kan gå på Rockefeller uansett. Så det er ikke noe problem, de har et annet tilbud.

Pernille har vært innom Rød Ungdom som «hangaround», som hun sier det selv. Det har hun til felles med flere av de som har drevet Juvenile Rock Club. Hun forteller at hun ser på Juvenile som en annen måte å engasjere seg på.

– Ja, vi prøver å gjøre noe for lokalsamfunnet. Det er kanskje ikke direkte politisk, men alt er jo på en måte politikk. Jeg skulle gjerne sagt at jeg gjør dette 100 % for å redde verden, men hvis det skjer får det i så fall bli en heldig bieffekt. Kultur stopper ikke automatisk kriger og urettferdighet, men kultur kan gjøre noe med folk, og det er jo folk som forandrer verden.

Så ungdomskultur kan være en måte å forandre verden på

for ungdom?

– Ja det tror jeg. Ungdom er ofte frustrert eller sinna, se på forstadsopprørene som har vært for eksempel i Sverige. Kultur er en måte å få det ut på. Du ser at det hjelper å bidra.

Pernille har ikke bare lagd rockeklubb, hun har også vært revysjef for skolerevyen på Elvebakken skole i Oslo i flere år. Revyen har de to siste årene vært basert på henholdsvis historien om hvordan det går når «Siv Jensen har blitt Norges første president» og «kampen mellom den maktsyke, oljedrikkende Jens Stoltenberg og naturen».

– Når du samler masse ungdom sammen blir det politisk av to grunner: For det første så mener man mye, for det andre så vil ingen høre. Revy gjør at man kan få utløp for det. Problemet er at ingen tar det seriøst når vi kritiserer Jens Stoltenberg, både fordi vi er ungdom og fordi det er skolerevy. Aftenposten tar selve skolerevykonseptet seriøst, men ikke det politiske innholdet.

Har dere vært mest opptatt av å lage noe morsomt eller nå ut med et budskap?

– Det vi gjør er definitivt et forsøk på å si noe. Men det går dypere enn å bare kritisere politikere. Meningen er å si at alt er mulig og at man må tørre å snakke høyt nok om hva man vil.

I år har Juvenile Rock Club hatt en gratis ungdomsdel av Øyafestivalen for andre år på rad, de har samarbeidet med by:Larm og mottatt 40.000 kr i A-ha-stipend. I tillegg til at de ble kåret til årets rockeklubb.

– Juvenile har blitt en snøball. Nå har vi blitt 18 år selv og står igjen midt i bakken. På Øyafestivalen hadde vi tre internasjonale band på scenen. I begynnelsen så vi for oss å ha 16-åringer fra musikklinja på scenen. Det er på en måte jenteromprosjektet som tok av.

Pernille har også et svar på hvorfor hun tror Juvenile har lyktes så godt.

– Konseptet kan ikke sammenlignes med verken voksenklubbene eller fritidsklubbene. Ingenting annet er som oss.

Tekst: Fredrik V. Sand
fredrik@sosialisme.no

Foto: Runa Fjellanger

HARDE SOM SEMENT, *søte som honning*

PØNKMUSIKK MED CELLO, MYKE VOKALER OG POLITISKE TEKSTER?
MØT ROCKENORGES NYE HÅP, HONNINGBARNA.

En sen kveld i august entret Honningbarna scenen på Rød Ungdoms sommerleir på Utøya. Det gikk ikke lang tid før guttene fra Kristiansand satte fyr på publikum med illsint hardcore pønk, sørlandsdialekt, cello og oppbyggelige tekster. Med sanger som «Våkn opp» og «Borgerskapets utaknemlige sønner» ble det kjærlighet ved første blick mellom Rød Ungdom Honningbarna. Rebell tok en prat med et av Norges mest lovende band.

– På sørlandet råder det en mentalitet om at «vi har det så greit», og at «alt er bra». Folk er opptatt av fasade og er stort sett likegyldige ellers. Vi har brutt med denne tankegangen og hengitt oss til opprøret, forteller vokalist Edvard Valberg.

Bandet mener selv at det er det rebelske som har gjort dem så særegne, og som har ført til mange spillejobber den siste tiden.

TENKER SELV

– Vi synger om det vi opplever i hverdagen. Sangene er ofte knyttet til konkrete hendelser. Blant annet dedikerte vi en låt til ungdomsopprøret i København, forteller guttene.

Selv om bandet ikke har noen partitilhørighet er det liten tvil om at de har hjertet på venstresida, og tekstene har et klart politisk og revolusjonært innhold. – Vi er seks selvstendige mennesker, som tenker selv. Å tenke selv burde jo være et minstekrav, mener bandet.

VIL BEHOLDE KONTROLLEN

Honningbarna startet opp på sensommeren i fjor og har dermed bare eksistert i et knapt år. Likevel er de, etter all sannsynlighet, det norske, usignerte bandet som har spilt på flest festivaler i sommer. De siste månedene har guttene erobret Hove, Norwegian Wood og Øyafestivalen, med flere. Guttene er veldig fornøyd med å få spille på festivaler de betegner som «bigshots».

– Det er gøy å få spille så mye, spesielt siden dette er vår første sommer som band. Og ikke minst siden vi er en haug med søtten- og attenåringer, forteller guttene.

Spørsmålet om platekontrakt tar de med knusende ro. – Plateselskaper både lukker og åpner dører. For oss er det viktig at det er vi som har kontroll på musikken vår, og eier rettighetene. Vi vil ikke at musikken vår plutselig skal bli solgt til en eller annen Hennes & Mauritz-reklame, forteller bandet og sammenligner situasjonen med klassekamp.

– Det er med oss som det er med arbeiderklassen. Vi vil eie og selge det vi selv produserer og skaper.

– MENER DET VI SPILLER

Suksessen til tross, Honningbarna har ikke noe fasitsvar på hvordan et usignert band kan nå fram så bredt som de selv har gjort. Men de er fulle av godord om NRKs musikkprosjekt Urørt. Sistnevnte er et nettsted for usignerte band hvor Honningbarna har lagt ut konsertdatoer, sanger, bilder og annet.

– Urørt er et fantastisk tiltak, og har fungert som en kickstart for oss. Likevel er det et prinsipp som er viktigere enn det meste annet, skal vi tro de sjarmerende sørendingene:

– Vær positive! Vi bare mener det vi spiller og har det gøy, konstaterer guttene.

På Utøya avsluttet Honningbarna konserten med en cover av Raga Rockers' «Noen å Hate», til stor begeistring fra publikum. Da guttene til slutt gikk av scenen ble de møtt med et klart krav: Mere, mere, mere! I Rebell føler vi oss trygge på at vi kommer til å se mer til gjengen i Honningbarna i årene som kommer.

Tekst: Marte Teigen
marte.s.teigen@gmail.com

Foto: Anja Rolland

Ho har vore kommunestyrerepresentant på Lillehammer, fagleg aktivist og mangeårig Palestinaven. Dessutan er ho tidlegare medlem i Raud Ungdom. No skal Turid Thomassen lede partiet Raudt.

– IKKJE LA OSS VAKSNE DOVNE HEN!

– Eit parti treng alltid å få impulsane, kreativiteten og pågangsmotet frå unge menneske, smilar Turid Thomassen, nyvald leiar i Raudt. Ho meiner at desse kvalitetane ofte fell bort med alderen, og at når ein blir ansvarleggjort og får jobb og familie, druknar ofte evna til å vera impulsiv.

– Me har den yngste partileiinga i Noreg, og det er sjølv sagt gull verd for meg!

Turid var sjølv berre tretten år då ho melde seg inn i Raud Ungdom.

– Eg melde meg inn etter at Sovjetunionen invaderte Afghanistan, seier ho og minner oss på at det ikkje er fyrste gongen ei stormakt prøvar å få millitært fotfeste i eit av verdas fattigaste land. – Det at det skjedde noko så urettferdig mot eit land som berre ynskja fred, gjor at eg måtte engasjere meg.

På den tida var ikkje Raud Ungdom det same som det er i dag, noko som er positivt om ein skal tru Turid. Ho meiner organisasjonen er blitt mykje flinkare til å synleggjere seg, og at dei har ein mykje tydelegare aksjonsform enn før. Dette er likevel ikkje det einaste som har forandra seg, for på den tida var mykje i organisasjonen veldig hemmeligstempla. Dei måtte blant anna bruke dekknamn på møtene.

– Mitt dekknamn var Alexandra, ler ho, tydeleg glad for at den tida er over. Likevel har ho mange gode minner frå si tid i ungdomsorganisasjonen. Skulekonferansane RU pleidde å arrangere er av dei beste minnene ho har frå den tida.

– For dei som er så sjenerte som det eg var, var det veldig fint å komme ein stad der det du sa hadde ei betydning. Det at folk tok det eg sa på alvor var

veldig stort for meg, og det gjor at eg etterkvart torte å snakke meir og meir i slike samanhengar.

Evna til å vera impulsiv er ikkje det einaste RUarar er flinke til, i følgje Turid. Ho meiner nemlig òg at dei er veldig imøtekomande og venlege, samtidig som dei tør å stå for meiningane sine. Det ho likar aller best med Raud Ungdom er likevel at me har tatt feminisme på alvor, noko Turid alltid har vore oppteken av.

– Eg veit det finnes masse jenter og gutar i RU som behandlar feminisme som noko anna enn berre teori. Dei veit at teori og praksis heng tett saman, og at praksis ofte må kome før teori. Det viktigaste er ikkje kva du seier, men kva du gjer.

Den ferske Raudt-leiaren meiner at den viktigaste rolla til Raud Ungdom er å fortsetje med all den gode aktivismen.

– Medlemskap for medlemskapets skyld trur eg vil vera døden for RU, slår ho fast.

Ho meiner òg det er viktig at RU passar litt på moderpartiet sitt.

– Det er veldig viktig at RU pressar oss, og dersom dei ser at Raudt er nær å dovne hen, må RU hjelpe oss å våkne att.

Turid gler seg til å ta i bruk evnene og styrka som ligg i partiet, og håpar at den unge leiinga vil føre til enda betre samarbeid mellom Raud Ungdom og Raudt.

– Me treng aktive RUarar over alt i landet, og me treng at dei synleggjer seg for Raudt på eit lokalt plan, og flettar eit enda tettare band mellom moder- og ungdomsparti

Tekst og foto: Anja Rolland
anja.rolland@yahoo.com

Tekst: Elling Borgersrud, rapper i Gatas Parlament

Ernesto Che Guevara

Jane Fonda

Ma Br.

KÅSERI

«Den som ikke er radikal i sin ungdom har ikke noe hjerte. Mens den som ikke er konservativ som gammel har ikke noe hjerne». Hvis du ikke har hørt det, har du aldri vært ung. Eller du har aldri delt ut løpesedler. Dette blir sagt i et forsøk på å umyndiggjøre radikale ungdommer. «Du er radikal» blir synonymt med «du er ung og dum fortsatt». Kanskje er det også et element av rettferdiggjøring av det å gå til høyre også? Det er ikke sikkert alle er like stolte av det innerst inne?

Det er unektelig en del folk som har gått til høyre ettersom åra deres går. Tendensen i skolevalgene viser tydelig at ungdom står betydelig lenger til venstre enn den gemene hop. Men det å dermed slutte at politisk orientering endres på grunn av at man blir eldre, er for teit.

Statistisk sett skjer det nemlig også en hel del andre ting ettersom folk blir eldre. Disse andre tingene kan igjen kan påvirke folks politiske legning. For å undersøke spørsmålet marxistisk, bør vi selvfølgelig kikke på forholdet mellom penger og alder. Vips så har vi noen korrekte svar som forklarer forholdet. Og det med et minimum av intellektuelle ressurser: Eldre folk har mer penger enn yngre folk! Da høyresida representerer interessene til de velbemidlede og omvendt, er ikke sammenhengen mellom alder og politikk lenger mystisk. Det er faktisk nesten kjedelig opplagt.

Men vi kan da ikke gi oss der? Ville ikke det være feigt? Å skulle nøye oss med kjedelige forklaringer, vi som har sånt et overskudd av teoretiske muskler til å lage gøyale forklaringer?

Neida. I modernitetens navn, og noe inspirert av den rådende

Den som ikke er radikal i sin ungdom...

HVORFOR DU BLIR STYGG AV STYGGE TANKER

Unge Josef Stalin

Unge Brigitte Bardot

Gamle Brigitte Bardot

Margaret Thatcher

Gamle Josef Stalin

Emperor Palpatine

Augusto Pinochet

forklaringsmodellen på Høyres framgang i det siste (at Erna Solberg har slanka seg og blitt flinkere med sminke), kan vi se på forholdet med nye øyne. Det er nemlig også en klar statistisk sammenheng mellom alder og skjønnhet! Unge mennesker er, i snitt, betydelig vakrere enn eldre mennesker. Kanskje vi her er på sporet av en ny uavdekt sammenheng? Kan det være at det isteden finnes en direkte sammenheng mellom skjønnhet og politisk orientering? Dette krever konkret analyse!

La oss først ta for oss et par kjente fjes fra politikkens høyreside: Margaret Thatcher, Augusto Pinochet, Bjarne Håkon Hanssen, Erna Solberg, og The Emperor fra Star Wars. Hvilke minneverdige ansikter har vi så på venstresida? Che Guevara, Jane Fonda, Angela Davis, Marlon Brando, og undertegnede, foreksempel. Ved å se på disse eksemplene er det nesten overraskende at ikke flere allerede har påpekt sammenhengen! Disse første iøyenfallende eksemplene tyder på at høyreorienterte er stygge, mens venstreorienterte er vakre.

Selvfølgelig er ikke sammenhengen absolutt og uten unntak, men vi har en klar tendens som mer enn antyder at det finnes en sammenheng. Men for syns skyld, fordi høyresida sansynligvis vil protestere, la oss undersøke enda mer kritisk. Siden høyresida garantert vil bringe det på banen, hvorfor ikke komme dem i forkjøpet ved å undersøke sjølveste Stalin? Her i gården mangler det slett ikke på teoretisk mot eller vilje til å ta tak i de vanskelige spørsmål, i det vi undersøker venstresidas velkjente busemann, orgelfantast, og bartefantom.

Hold deg fast: Stalin blei vanligvis avbildet med enorme bårter på overleppa, store øyenbryn, og gjerne med en autoritært utseende hatt. Ok, det er ikke en stygg mann vi ser på, sammenligna med diktatorer flest. Men Stalin faller klart gjennom i møte med Che, og Marlon Brando. Skal vi være rausere vil han kanskje kunne score toppen 70% på utseende. Men vent litt! Hva med den unge Stalin? Stalin før Lenins død, var jo en bankranende, tatovert storsjarmør, og rett og slett en meget kjekk mann. Men så er også fengsel og forfølgelse av politiske meningsmotstandere, undertrykking, og okkupasjon av andre land alt sammen politikk med tydelig høyrestempel. Utseende til Stalin beveger seg i retning mer og mer Bjarne Håkon Hanssen, samtidig som han politisk beveger seg til høyre!

La oss nå, for å sjekke teorien fra alle tenkelige utgangspunkt, se saken fra den andre sida: med utgangspunkt i skjønnhet. Smaken er som baken, men etter å ha sett bilder av Brigitte Bardot naken på gamle videoklipp fra 60-tallet, så har jeg en mistanke om at det også når det gjelder baker, er mulig å gå teoretisk til verks med et visst vitenskapelig presisjonsnivå. Brigitte Bardot var fryktelig pen. Og i følge ryktene var hun, i tråd med tidens ånd i 60-tallets Frankrike, slett ikke ukomfortabel med å dele ut løpesedler fra det franske kommunistpartiet som argumenterte mot Vietnam-krigen. Altså pen og venstreorientert. De siste sprellene til Brigitte Bardot på denne siden av årtusenskiftet, er derimot som støttespiller for den halvnazistiske franske politikeren Jean-Marie Le Pen,

og hans rasisme. Men skulle du sett! Utseende har tatt følge med politikken også her! Brigitte Bardot har ikke bare gått fra venstre til ytre høyre, men hun har samtidig forandra seg fra Europas kanskje vakreste kvinne, til en av de stygge! Jeg ber på forhånd om unnskyldning hvis jeg er ufin, men hun ser altså mest ut som en blanding mellom Margareth Thatcher og The Emperor fra Star Wars! Og det mens hun snakker om hvordan muslimene ødelegger den overlegne franske kultur!

Nå er skjønnhet selvfølgelig noe avhengig av øynene som ser. For oss som hører til på den vakre sida av politikken, vil kanskje en vakker person som sier at «ungdommen har det for lett», «nå har kvinnefrigjøringen gått for langt», eller «privatisering av helsesektoren er den beste måten å øke kvaliteten», kanskje ikke framstå som like vakker som før vedkommende kom med uttalelsene. Nettopp derfor er det greit å ha et teoretisk grunnlag som forklarer oss at dette ikke bare er en subjektiv endring som foregår i vår oppfatning av vedkommende, men at det er en faktisk endring som foregår i vedkommendes objektive utseende! Normalt utseende mennesker blir faktisk styggere av å innta høyreorienterte standpunkt. Jo mer høylytt standpunktene blir ytra, dess styggere blir de. Jo mer masete og påtrengende høyreorienterte rasistiske eller andre fæle standpunkt blir framført, dess raskere virker prosessen.

Den oppløftende siden er at det faktisk også fungerer omvendt! Stygge mennesker blir penere av å mene venstreradikale ting. Prøv sjøl! Og la oss gå ut og rekruttere flere!

ETTER SOJYETUNIONEN OG BERLINMUREN
OG BEGRAVET. REVOLUSJONENES TID VAR
VITNER OM EN ANNEN VIRKELIGHET ENN
MØTT UMA BHUJEL FRA YOUNG COMMUNIST
UNGDOMMENS ROLLE I DEN NEPALESISKE

NEPALS UNGE REVOLUSJON

– Det er umulig å telle, svarer Uma nesten oppgitt når vi spør om hvor mange lokallag YCL har.

I følge Uma skyldes deres voksende oppslutning i den unge befolkningen at de har satt flere ungdomssaker på den politiske dagsordenen.

– Vi reiser sakene som angår unge, for eksempel det å få seg arbeid, og vi krever garantier fra myndighetene når det gjelder utdanning og helsetilbud, forteller Uma.

Vi møter Uma Bhujel i maoistenes hovedkvarter, litt øst for sentrum i Nepals hovedstad Katmandu. Som mange andre i YCL var hun med i opprørshæren People's Liberation Army under folkekrigen. Umas navn er imidlertid kjent langt utenfor maoistenes kretser. Under krigen ble hun tatt til fange av kongens hær, og ble kjent for å ha ledet en gruppe soldater som greide å flykte fra fengselet. Hun er også hovedpersonen i dokumentarfilmen «Women Rebels», som handler om kvinnelige soldater under krigen. Nå jobber Uma for YCL, der hun er internasjonalt ansvarlig. Hun sitter også i parlamentet for maoistpartiet og skal dermed være med å utforme den nye grunnloven. Uma mener ungdomspartiet har spilt en viktig rolle i fredsprosessen, og at de også kommer til å bli avgjørende framover.

– Ikke bare i Nepal, men gjennom hele historien, har ungdom spilt en avgjørende rolle for forandring. Og på samme måte spilte ungdom en veldig viktig rolle når monarkiet ble styrtet i Nepal. De deltok i bevegelser både i byene og på landsbygda, og sto sentralt i revolusjonen.

UNGDOMSKVOTERING

Nepal er et land der skjebnen avgjøres akkurat nå. Etter årevis med kaotisk borgerkrig vant maoistgeriljaen kampen mot diktatoren Kong Gyanendra i 2006. I tiden etter seieren har det unge demokratiet tatt sine første vaklende skritt og det nepalesiske folket har gjennomført sitt første frie valg. Ungdom har vært en viktig kraft i Nepals oppgjør med kongens regime og gjennom det største ungdomspartiet, Young Communist League, fortsetter de å kjempe for ei bedre framtid. Et av de viktigste kravene er at ungdom blir hørt og

får ta del i utviklingen av det nye systemet.

– Ikke bare i parlamentet, men i planleggingskomiteer, statlige kontorer, alle steder der det tas politiske beslutninger, bør det være 1/3 unge mennesker, sier Uma.

YCL har en, i våre øyne, bred definisjon på ungdom. For dem betyr ungdom folk under 45 år. Med 50% av befolkningen under 20 år og en gjennomsnittlig levealder på rundt 60 har Nepal en veldig ung befolkning, men det er gamle menn som dominerer i lederstillinger, i det politiske systemet og ellers i samfunnet. Dersom kravet går gjennom betyr det at mange ledere må byttes ut.

– På grunn av vårt fokus på ungdomssaker har også de andre partiene starta ungdomsorganisasjoner for å konkurrere om de unge velgerne. Dette har ført til at ungdom for første gang er synlige i politikken, forteller Uma.

BYGGER LANDET

Det første frie valget i Nepal ble avholdt i 2008 og maoistpartiet, Communist Party of Nepal (Maoist), ble største parti med omtrent 40% av stemmene. Men selv om krigen er over, er kampen for bønder og fattiges rettigheter på mange måter hardere enn noensinne – nå skal alt avgjøres i et parlamentarisk system der disse gruppene tradisjonelt har vært uten stemme.

Etter at maoistpartiet forlot regjeringen i mai i fjor, i protest mot presidentens overkjøring av regjeringen, har landet vært i politisk vranglås. Nå dreier arbeidet seg om å sikre fredsprosessen, blant annet ved å forhandle fram en demokratisk grunnlov. Mens maoistpartiet har hendene fulle i parlamentet er det opp til ungdomsorganisasjonen å bygge landet.

– I tillegg til å stille politiske krav tar vi ansvar for å forme det nye samfunnet. Vi jobber for å stoppe korrupte ledere og organisert kriminalitet. Vi organiserer ulike gratis tjenestetilbud, både i byene og på landsbygda, rett og slett fordi det trengs. I Kathmandu har vi for eksempel jobbet med å utvide de altfor smale veiene og annen trafikkorganisering, forteller Uma.

**ALL BLE SOSIALISMEN ERKLÆRT DØD
RBI. DET FATTIGE FJELLET NEPAL
VI MØTER I SKOLEBØKENE. REBELL HAR
LEAGUE (YCL) SOM FORTELLER OM
OLUSJONEN.**

ON!

FARVEL TIL FØYDALISMEN

– YCL har også satt i gang prosjekter for å skaffe ungdom arbeid. YCL-medlemmer bor og jobber sammen i kooperativer, samvirker hvor vi dyrker jorda i fellesskap. På gårdene driver vi med kjøttproduksjon med høns, gris og geiter, og dyrking av frukt og andre jordbruksprodukter, sier hun.

Under krigen var det mange fattige som okkuperte jord, mens jorda som brukes i dagens kooperativer er lovlig leid. Nepal er et bondesamfunn og før revolusjonen var det bare noen ganske få som eide jord og vanlige folk måtte jobbe for dem under slaveliknende vilkår. Det er slike samfunn vi i Norge kaller for føydalsamfunn, og det er dette samfunnet Nepals unge forsøker å erstatte.

– Gårdene våre bidrar både til matproduksjonen og gir folk arbeid, men minst like viktig er det at gårdsarbeiderne skaper sine egne arbeidsplasser og viser at de fint greier å være sin egen sjef samtidig som de går sammen for å produsere mest mulig effektivt. Det er en ny måte å organisere arbeidet på, som gir ungdom erfaring og tro på egne evner.

I tillegg til overgangen fra kongelig diktatur til demokrati, var kravet om jordreform det viktigste målet for maoistene da de startet revolusjonen i 1996. Det er fortsatt nødvendig med en omfattende omfordeling slik at de rike landeierne jord blir fordelt blant bønder og fattigfolk. Og mens landets politiske ledere forsøker å skape stabilitet og enighet i parlamentet tar YCL skjebnen i egne hender. Uma er ikke i tvil om at Nepals politiske framtid kommer til å handle om jorda og at YCLs erfaringer kan få stor betydning.

– Mange bønder i et lite land er en stor utfordring, og det kommer til å bli vanskelig å gi nok jord til alle. Det er derfor våre gårdskooperativer er så viktige. Dette prøveprosjektet viser at det er mulig å produsere mat effektivt, men på arbeidernes egne premisser.

Tekst: Frida Karina Rusnak, karinakr@msn.com

Foto: Tor Sundheim

REBELL

nr. 1
2010

15

Leder av
Operasjon Dagsverk.

Simon Oliver Ommundsen

Like rettigheter - ulike muligheter

Ungdom har ikke alltid vært ungdom. Over hele verden har ungdom vist at de kan endre sin egen situasjon og fremme sine egne rettigheter. Det franske studentopprøret i 1968 og Soweto-opprøret i Sør-Afrika i 1976 er to gode eksempler på hvordan ungdom kan endre sitt eget samfunn og sin egen livssituasjon. Ungdom som samfunnsgruppe er et nytt begrep, og har ikke eksistert i mer enn ca. 60 år. Ungdom har siden da vært opprørsk og banebrytende, både innenfor kultur, utdanningsmetoder og livsstil. Å skape egne trender, eget språk og egne interesser er kun et par av egenskapene som hører med ungdomskulturen man finner over hele verden. Ungdom er også villig til å kjempe for å vise viktigheten av disse egenskapene.

Til tross for dette er ikke situasjonen for ungdom lik i alle land. Ikke alle har lik mulighet til å kjempe for sine egne rettigheter. Manglende utdanningstilbud og manglende offentlig oppfølging er et par av utfordringene som hindrer ungdom i å utrette sitt beste. Av en rekke årsaker blir mange ungdommer kastet inn i voksenlivet i lav alder. De befinner seg i en tilstand mellom barn og voksen, uten å passe inn blant noen av dem. Med manglende tilgang på utdanning og kunnskap, blir det å bryte ut av denne tilstanden en stor utfordring, og ungdomsårene går tapt. Dette rammer både ungdommer som individer, og samfunnet i sin helhet.

Det er noe spesielt med ungdom. Lar man ungdommer ytre sin mening blir samfunnet utsatt for debatt og diskusjon rundt utradisjonelle og dagsaktuelle tema. Det å være ungdom gir et unikt samhold, og man jobber sammen med andre ungdommer i solidaritet. Blant annet jobber norsk ungdom hvert år for å bidra til bedre levekår og utdanningstilbud for ungdom i andre deler av verden gjennom Operasjon Dagsverk. I Norge jobber vi daglig for å fremme våre egne rettigheter og vår rett til å være ungdom. Dette er en viktig jobb som samfunnet nyter godt av. Likevel er det viktig at man ikke glemmer å se utover i verden, og at man deler erfaringer og kunnskaper med de som ikke har samme mulighet til å kjempe for sine rettigheter. Ved hjelp av samarbeid og solidaritet kan vi i Norge bidra til å gi ungdommer i andre land bedre muligheter i livet.

Sammen kan ungdom påvirke en felles framtid på tvers av landegrenser, så lenge man fortsetter å kjempe for like rettigheter og like muligheter for alle.

ANNONSE:

**GLOBALISERINGS-
KONFERANSEN 2010**

**18.-21. november
globalisering.no**

MINA OG AMINA DISKUTERER ISLAM

Rebell møter Mina og Amina på Café Sara i Oslo for å snakke om religion og sånt, eller retttere sagt: for å la dem snakke om det. En av dem er troende muslim, den andre er tidligere muslim. Mina er student og sto på lista til Rødt i stortingsvalget. Amina jobber på utested og har tidligere blant annet holdt appell under elevstreik mot Irakkkrigen i Oslo i 2003. Det var mens de gikk på samme ungdomsskole hvor Mina gikk i 10. klasse og Amina gikk i 8. Hvor like, eller ulike, har de blitt?

HIJAB

MINA: Det er ingenting i Koranen som gir belegg for å tvinge noen til å gå med hijab. Dessuten velger mange å ta den av når de fyller 18. Barn som rammes av omsorgssvikt kan derimot bli skadet for resten av livet. Det er mye verre.

M: Helt enig, men dette handler ikke om islam. Koranen sier at tvang ikke er lov. Jeg ser også jenter løpe rundt i ballbingene og skrike på Grønland, kledd i hijab, det er et godt tegn på en livlig sjel.

M: Ja, men islam er fire bøker. De bøkene har ingen kraft i seg selv. Islam fremstilles som en trolldom som får folk til å gjøre noe galt. Hvis en som har bestemt seg for å gjøre noe galt ikke finner stikkvåpenet sitt, finner han gift om viljen er der. Det at religion misbrukes for å legitimere kvinneundertrykking, prostitusjon og vold er galt. Men i landene dette gjøres primært er det et stort behov for lov og rett. Du ser ikke muslimske kvinner i Oslo bli undertrykt. Og hvis du mener at så er tilfelle, trenger jeg mer enn et Hege Storhaug: «men, jeg kjenner en som».

M: Jo, men jeg er ikke for noen kolonialistisk tankegang. Det er ikke som om man går inn på en psykiatrisk avdeling, og sier: «Hei, jeg skal kurere deg». Muslimer må være bevisste Koranens virkelige budskap, lære mer om Islam, ta et oppgjør innenfra, og ikke tro blindt på et menneske som kaller seg en leder.

MINA: Muslimer lever også i nuet, når ellers skulle de levd? Islam er at man lever her, gjør det beste ut av det og når du ligger i graven har du bare dine handlinger med deg. For meg blir det ofte litt sånn at bare fordi man har eksempler på at muslimer gjør negative ting så kan man bruke det til å generalisere over hele religionen. Det finnes «crazy people» overalt. Muslimske lærde som sier man skal drepe alle ikke-muslimer og muslimer fordi de bor i Vesten, som Sayyid Qutb. Når noen kommer til meg og sier «islam kan brukes til noe vondt» sier jeg «javel?» Alt kan brukes til noe vondt. Dette glasset, denne mobilen. Jeg kan brukes til noe vondt.

M: Mennesker skal være stolte av seg selv uansett. Islam sier ikke at muslimer er perfekte.

M: Det henviser til arabere som ville drepe Muhammed fordi han formidlet Guds ord, som var svært kontroversielle på den tiden, og ikke minst negative for makthaverne som i all tid profitterer på dominans og undertrykking. Profeten likestilte kvinnen med mannen og de svarte med hvite. Muhammed hadde revolusjonerende tanker som utfordret makthaverne i Arabia. Hvis det hadde stått det som noen muslimer hevder i koranen, så hadde ikke islam passet for meg, og islam hadde

AMINA: Den gangen brukte jeg hijab, men siden da har jeg over flere år først bestemt meg for å ta den av, og etter hvert også slutte å være muslim.

A: Det å tildekke barn er negativt. Det gjør at barn kan føle seg annerledes og utafor. Selv om det er forskjell på direkte misbruk og dårlig oppdragelse kan også moral og oppdragelse misbrukes.

A: Jeg brenner for at alle, spesielt jenter, i samfunnet skal få ta sine egne valg. Den hetsen muslimer opplever er forkastelig, men man må jobbe den andre veien også. Jeg har opplevd mye kjipt, også knytta til moskeen jeg var i. Det vil jeg jobbe mot i samfunnet.

A: Jeg tror det er viktig å øke fokus på å la folk ta sine egne valg, og jeg som har vært der selv føler et ansvar. Er du ikke enig i at man må jobbe mot det?

LEVE I NUET

AMINA: Jeg er ikke muslim lenger og det har jeg valgt selv. Jeg mener man må leve i nuet og ikke ta hensyn til hva som skjer etter døden. I islam sier man at livet er en test og da blir det som skjer nå mindre viktig. Jeg synes man må gjøre det beste ut av det som skjer nå. Det er for så vidt en kritikk som gjelder alle religioner. Jeg vil ikke at livet mitt skal være en test. Dessuten er det så mange problemer å ta tak i nå. Krig, sult og så videre.

A: Jeg har også lyst til å kunne være stolt av den jeg er selv om jeg ikke er muslim.

A: Men hvilke signaler sender det når det står at vantro har et slør over øyet?

ikke vært den raskest voksende religionen i dag. Det er mellom 1,3 til 1,7 milliarder muslimer i verden. Handlinger eller meninger som trekkes frem er det en promille av en promille av verdens muslimer som står for, og så må alle andre forsvare seg mot det. Islam sier at man skal være kritisk og at man skal tro på vitenskapen. Det er det mange journalister som hadde hatt godt av å lære også.

MINA: Østlige og vestlige politikere misbruker islam, heller enn at islam misbruker politikk. Islam er troen på en Gud, og en ikke-hierarkisk religion. Hvordan kan en tro som sier at det ikke skal finnes et hierarki, kunne innstifte en leder som massene skal følge? Politikerne skaper et fiendebilde, enten muslimene selv, som Khomeini i Iran, eller Bush med God bless America, og når du gjør det med en så stor gruppe er det garantert at det er et par voldelige i den gruppen, men hvis enkelttilfellene skal definere islam må det også være med at det ikke er selvmordsbombere på gatehjørnet i Oslo, og at folk syns det er hyggelig på Grønland. Det må også være et uttrykk for islam, hvis deres premiss skal aksepteres.

M: Jeg ser ikke på hyklerne når jeg skal studere islam. Mange kaller seg muslimer uten å basere det på kunnskap om religionen. Hvorfor skulle jeg ville være muslim ut i fra det? Du kan ikke bli matteprofessor hvis du tar en matteprøve og bare svarer feil. Men det kan terroristene gjøre med islam. Det er også så mye som blir påstått at står i koranen som aldri etterprøves. Derimot står det mye som seinere har vist seg å være vitenskapelig korrekt. Mennesket er skapt i stadier står det. Det står om klorofyll, embryologi, geologi, kosmologi, og vitenskapen har bekreftet det som står. Det står derimot ikke at homofile skal steines, heller ikke at homofile skal behandles dårlig, det står ikke at kvinnen er underlagt mannen, men at kvinnen og mannen er like som taggene på en kam. Mangel på kunnskap derimot, gjør troende til dårlige muslimer.

AMINA: Religion og politikk bør ikke ha noe med hverandre å gjøre.

A: Man ser at selv de som ikke var religiøse blir religiøse av motstanden islam og muslimer møter. Slik blir jeg litt selv også. Det er vanskelig å være kritisk, når islam har så mye mot seg fra før. Det blir ikke noe bedre å si «Du er idiot fordi du er muslim» enn å si «Du er hore fordi du ikke er muslim», som jeg har fått høre. Hvis man heller tar fatt i det konkrete problemet kan man også komme til kjerna i hva som er årsaken, og min erfaring er at det ikke er islam. Det er kultur, samfunn, psykologi. Da kan man ikke bare kritisere islam. Jeg vil kritisere de konkrete problemene, men respektere religion og religiøse.

A: Sist jeg leste koranen var jeg 11. Noe der kunne kanskje vært interessant å lese igjen.

Tekst: Fredrik V. Sand
fredrik@sosialisme.no
Foto: Runa Fjellanger

Fra venstre: Mina og Amina

QUIZ

- 1 The Who.
- 2 Ola Skavlan Elvevold.
- 3 Fra italiensk graffiti som betyr «rissning».
- 4 Ida Jackson.
- 5 Baskerland.
- 6 Lars Saabye Christensen.
- 7 Michael Jackson.
- 8 Arbeidernes Ungdomsfylking (AUF).
- 9 James Dean.
- 10 Wenche Myhre.
- 11 Grekerne. De jobber i gjennomsnitt 2152 timer i året per person, mot 1422 timer for nordmenn.
- 12 Klassekampenredaktør Bjørnulf Braanen.
- 13 Sara Johnsen.
- 14 Kong Jigme Khesar Namgyel Wangchuck av Bhutan. Han er 30 år gammel og fikk tronen da han var 26.
- 15 Partiet Rødt.

- 1 Hvilket band hadde en hit med The kids are alright?
- 2 Hva heter lederen i Natur og Ungdom?
- 3 Fra hvilket språk kommer ordet graffiti?
- 4 Hvilket tidligere Rød Ungdom-medlem har skrevet sexboka Jenter som Kommer?
- 5 Hvilket land kommer den forbudte ungdomsorganisasjonen Segi fra?
- 6 Hvilken norsk forfatter har skrevet om ungdomsopprør i boka Beatles?
- 7 Hvem var den første svarte artisten som ble spilt på MTV?
- 8 Hvilken ungdomsorganisasjon ble i 1998 tatt for omfattende medlemsjuks?
- 9 Hvem spilte hovedrollen i filmklassikeren Rotløs ungdom?
- 10 Hvem sang La meg være ung?
- 11 I hvilket land jobber folk mest av alle i Europa?
- 12 Hvilken kjent avismann var leder i Rød Ungdom i 1979-1983?
- 13 Hva heter regissøren av den norske filmen Upperdog?
- 14 Hvem er verdens yngste statsleder?
- 15 Hvilket parti har Norges yngste partiledelse?

Folkeaksjonens FISKESUPPE

Se torsken! er en hyllest til torsken, og til alle de andre fiskene som svømmer rundt utenfor kysten av Lofoten, Vesterålen og Senja. Samtidig er boka en viktig påminnelse om hva som står på spill i spørsmålet om oljeboring i disse områdene. Her er en liten smakebit:

Oppskriften gjelder for 10 personer. Så det er lett å gange opp når det kommer mange!

En hel sei på 2–3 kg, filetert
1,5 kg laksefilet, i biter
1–2 kg ferske reker
1 l kremfløte
2 dl lake fra sylteagurk
2 dl hakket sylteagurk
2 store løk, finhakket
4 fedd hvitløk, finhakket
1 purre, finhakket
1 pakke selskapsreter
4 gulrøtter, i biter
1/2 kålrot, i biter
2 fennikel, finhakket
1/2 tube kaviar
Salt og hvit pepper
Dill
250 g smør
4 ss hvetemel

Kok opp bein av sei og rekeskall med litt mer enn tre liter vann. La det trekke i 20 minutter, og sil av bein og skall slik at du sitter igjen med kraften. Smelt smør og ha i finhakket løk, hvitløk, hvit pepper og dill. Rør i melet, tilsett kraft og lake fra sylteagurkene, og rør godt. Kok opp sammen med gulrot, fennikel og kålrot. Ha i fløte, kaviar og sylteagurk, kok opp, og smak til med salt. Tilsett fisk og purre og la det trekke. Tilsett reker og grønne reter like før servering.

**SE
TORSKEN!**

Ny bok
I SALG NÅ!

Du kan bare være ung en gang. Men du kan alltid være umoden. - Dave Barry, humorist

Set musikken MED STELLA MWANGI

Stella Mwangi er en av Norges mest lovende rappere. I 2008 debuterte hun med albumet «Living for music».

Jeg vil anbefale K'naan! Det siste albumet hans «Troubadour» som kom ut i fjor er dritbra. Han er for real, han prøver ikke å være noe annet enn akkurat den han er. Jeg digger han fordi han er engasjert i hjemlandet sitt, Somalia. Selv er jeg fra Kenya, og det har alltid vært viktig for meg å ha sterke bånd med Afrika. K'naan flykta til Canada, men han bærer med seg røttene sine.

For tida er jeg busy med å promotere den nye singelen min «Smile». Musikkvideoen kommer i slutten av august, og låta ligger til salgs på blant annet iTunes. Jeg jobber også med nytt album, men planene for vinteren er litt hysj-hysj! Men jeg kommer til å spille masse live på sørlandet og i Oslo så følg med på www.stellamwangi.com.

romantiske REVOLUSJONÆRE ROMANER

Aslak Sira Myhre har vært leder for Foreningen !les og Rød Valgallianse. Nå er han daglig leder for Litteraturhuset.

Jack London «Jernhælen»
(Pax 1988)

De fleste veit at Jack London skreiv spennende bøker om dyr og pelsjegere. Mindre kjent er det at han var en glødende sosialist, marxist og revolusjonær. I 1908 ga han ut boka Jernhælen, en science fiction-fortelling om hvordan USA i nær framtid vil bli ramma av et fascistisk kupp, hvordan en verdenskrig nærmer seg og hvordan sosialister og revolusjonære vil bli svikta av demokratiet og må gå under jorda. Bokas forteller er ei ung jente som er en del av den sosialistiske motstandsbevegelsen, men manuskriptet hennes leses av en historiker i året 2600. I denne fjerne framtida har kommunismen for lengst blitt rådende i hele verden og menneskene har omsider blitt frie.

Boka er spennende, overraskende og ikke minst gir den oss sosialister en rar følelse av å ha rett.

VIL GI KAPITALISMEN EN PÅ TRYNET

Over hele verden og til alle tider er det ungdom som har gått foran for å bekjempe urettferdighet og forandre verden. Ungdom i dagens Norge har mye å lære av opprørene unge før oss har gjennomført, tror Iver Aastebøl. Selv har han tenkt å vinne kampen for leksefri skole og for merking av manipulert reklame.

Iver Aastebøl er leder i Rød Ungdom. For noen år tilbake besøkte han Sør-Afrika og fikk høre om opprørene i byområdet Soweto i 1976. Apartheidregimet ønsket å bytte ut engelskundervisninga i skolen med afrikaans, språket til de hvite etterkommere av de nederlandske kolonistene. Da reiste de svarte seg og sa at nok var nok. Mange vil beskrive det som starten på slutten av apartheid.

– Det var skoleelever mot bevæpna politifolk med pansra biler. De tapte selvfølgelig gatekampene, men i lengden vant de. Slikt skaper håp. De var helt utrolig modige, og det bør vi også være, sier Aastebøl.

– Ungdommen i Sør-Afrika visste ikke hvor mye makt de hadde. Det samme gjelder ungdom i Norge, sier Iver Aastebøl.

Selv om Rød Ungdom heldigvis ikke har noe apartheidregime å slåss mot, finnes det paralleller mellom oss og ungdommen i Sør-Afrika. Vi har for eksempel stor støtte blant ungdom for kampsakene våre. Aastebøl forteller at Rød Ungdom har pekt seg ut retusjering av reklame og leksefri skole som to av hovedsakene denne perioden.

– Alle unge jenter vet at motereklamer er noe dritt, og skjønner enda bedre hvordan det går ut over dem enn det jeg gjør.

Leksefri skole er også en sak som engasjerer. Det eksisterer flere titalls facebookgrupper og -sider med over 1000 medlemmer hver som støtter kravet, hvor den største har nesten 100.000 medlemmer. Høsten 2009

var over 12.000 personer deltakere på facebookhendelsen «Leksestreik over hele landet». I tillegg kommer det frem av flere forskningsresultater at det er et fåtall som faktisk lærer noe av lekser. I en rapport utarbeidet av Statistisk Sentralbyrå framgår det at antall bøker i bokhylla kan ha innvirkning på hvor flink man er med lekser. Fordi foreldre med høy utdanning og mye kunnskap viderefører dette til barna, mens barn som har foreldre med lite eller ingen utdanning ikke får det samme gjennom leksearbeid. Slik gjenspeiler leksene forskjellene mellom forskjellige grupper i samfunnet.

Aastebøl er glad for både den faglige tyngden og det folkelige engasjementet i lekseaken, og tror at oppslutninga er minst like stor i spørsmålet om retusjering av reklame.

– Vi har mange folk i ryggen. I en leserundersøkelse på VG Nett svarte rundt 85% at de ønsker å forby retusjert reklame, forklarer Aastebøl.

– I tillegg har vi den britiske likestillingsministeren, Lynne Featherstone, på vår side. Hun har allerede begynt å jobbe for å merke retusjert reklame.

Hvordan skal Rød Ungdom vinne disse kampene?

– Først må folk melde seg inn i Rød Ungdom, spøker Iver. Han legger allikevel ikke skjul på at det er et fint sted å starte.

– Vi må klare å vise norsk ungdom hvor mye makt de har, hvis de bare

organiserer seg. Det kan vi gjøre gjennom for eksempel å faktisk gjennomføre leksestreik blant elever over hele landet.

– Jeg tror få av de som har forandret verden tidligere forstod til å begynne med at de gjorde nettopp det. De så på det som å forandre sin egen hverdag.

Er det noen sammenheng mellom slike enkeltsaker og systemendring?

– Det er absolutt en sammenheng. Det gir også folk utrolig selvtillit å få til små forandringer, sier Aastebøl.

– Man blir sulten på mer, og jo mer man får gjennomslag for dess større masser vil delta i kampene som kommer, og dess større blir virkningene på hele systemet.

– Kapitalismen vil få seg en på trynet og bli svakere hvis vi for eksempel fjerner retusjert reklame, ettersom det er noe storselskapene tjener på. Etter hvert vil flere se at det er kapitalismen som står i veien for et bedre liv, ikke bare retusjert reklame.

Kan ungdom i dag forandre verden?

– Ja. Ungdom har alltid forandret verden, spørsmålet er heller hvordan man skal forandre den neste gang. Det er kanskje sånn at man må være litt gal for å ta sjansen på å forandre verden. Men man må være enda sprøere for å ta sjansen på å beholde den gamle.

Tekst: Øydis Rake Hegg
oyrahe@gmail.com

Foto: Eline Lund Fjæren

RØD UNGDOMS FILMFESTIVAL 2010

PROG

FILM

PÅMELDING PÅ SOSIALISME.NO

29.-31. OKTOBER

CINEMATEKET OSLO